

ОЛЕГ АЙРАНОВ

БАТЕ СЕЧИ

chitanka.info

В безкрайния лъснат коридор бойците от новопостъпилия набор строени в колона по един търпеливо чакаха да получат първата си зимна униформа, която старшината и ефрейторът Дончев им връчваха. Остригани нула номер още преди да прекрачат портала, със събличането на цивилните си дрехи те сякаш сдаваха и последния си белег на индивидуалност.

— Другарю старшина, имаме ли форма за шимпанзе? — пробва дебелашкия си хумор Дончев Сплескания.

Старшината хвърли кратък поглед към чакация пръв на опашката новобранец, мерещ едва-едва метър и петдесет и без да отвърне побутна към ефрейтора Дончев най-късия наличен размер. Останалите бяха прекалено шашардисани, за да се засмеят на грубата шега.

Новобранецът пое от ръцете на склададжията скатаните кафяви дрехи, колан, партенки, набитите с цинтове обувки и се запъти към умивалнята да се преоблече.

— Ама че бѣдък — промърмори след него старшината, без да подозира, че с това сътворява първия за набора прякор на боец.

След има-няма десет минути Бѣдъка се появи отново отпред на опашката:

— Другарю ефрейтор, това кепе ми е малко.

Всъщност то си му беше точно по мярка, но за Бѣдъка всеки сантиметър височина в повече, макар и само от кепето, представляваше важна придобивка на самочувствие.

Ефрейторът нямаше набитото око на старшината и без много да се замисля му даде най-големия размер. Но Бѣдъка след миг отново се показва и понечи да му го върне. Нацелил беше лош момент. Старшината се беше запилял някъде и склададжията, останал сам сред купищата скатани дрехи, изнервен търсеше униформа за един лонгур, чиято глава почти опираше в касата на вратата.

— Хуй сплескан, аз няма цял ден само с тебе да се разправям! — кресна ефрейторът. — Ще си го прогониш! За три бройки да си изчезнал от тук или ще ти уредя непоряд. Едно-о...!

Новоизпеченият боец още не знаеше какво значи „прогонвам“ и „непоряд“, но ясно усети заплахата в тона на склададжията и изхвърча като тапа от шампанско.

— Две-е... — настигна го гласът на Сплескания.

По дългия каменен коридор Бъдъка бързо набра скорост, но когато понечи да вземе завой, за първи път разбра какво означава да носиш нови цинтаци. Подметките му се хлъзгаха по гладката мозайка и при опита си да смени посоката поднесоха. Стараейки се отчаяно да запази равновесие той направи няколко фигури на които сигурно би завидяла и Катарина Вит, след което се плъосна и продължи по инерция легнал още няколко сантиметра. Когато отново скочи на крака и поиска да стартира, за момент забуксува, преди окончателно да излети от зданието, съпроводен от смеха на ефрейтора.

Когато всички новобранци бяха облечени, старшината ги строи на плаца и направи последна инспекция. Крачейки пред редиците от новички униформи, той поде заученото си от години кратко встъпително слово:

— Бойци, досега сте си били при мама и при татко, ама сега вече няма мама, няма татко за две години сте при мене. Аз съм ви майка, аз съм ви баща, ясно ли е!

Думите бяха поднесени с подобаващ авторитет и старшината тихо се радваше на ефекта, когато от задните редици изненадващо се чу полугласен отзив с шопски акцент:

— Тато-о-о...

Явно не всички бяха толкова ошашавени, колкото изглеждаха.

Старшината се закова на място, лицето му леко почервения. Само след 48 часа щеше да знае имената на всичките нови, а след седмица щеше безпогрешно да различава и гласовете им, но сега да търси виновника беше излишно губене на време. Затова пък случаят беше подходящ за една първа лекция по армейски порядки.

— Заради новия ми син сега всички заедно бегом три обиколки на плаца! — нареди той, след като овладя гласа си. — А за последните десет ще има още три...

Следващата точка в дневния ред на „ден първи“ се оказа посещението на полковата баня, което не допринесе ни най-малко за повдигането на духа сред новобранците. Броят на облицованите с очукани плочки отделения беше нищожен в сравнение с този на голите фигури, които се тълпяха пред тях. Всъщност повечето идваха директно от вкъщи и въобще не изпитваха нужда да се врат по трима-

четирима под един от малкото душеве. Сега се разминаваха немотивирано през замъгленото пространство и чакаха единствено разрешение да си облекат отново току-що раздадените им униформи.

Чувството за хумор на Дончев Сплескания обаче не можеше да допусне някой от новите да излезе току-тъй сух от банята. Придружен от група сеирджии от стария набор, той внезапно се появи от мъглата в ръцете с маркуч, от който в следващия момент бликна силна струя студена вода. Под дружния смях на групичката голите се разбягаха, търсейки прикритие в крайните отделения на банята, където положението приличаше на това в претъпкан столичен автобус.

Дончев въртеше струята със сръчността на обучен пожарникар.

— Къде търчиш, бе, хуй сплескан?! — кефеше се той.

Когато се убеди, че между новопристигналите не е останал ни един ненамокрен, Сплескания спря водата. Или му беше омръзнало, или го подгони шубето да не го погнат за извращения над младите войници. При набор с толкова много софиянци никога не се знаеше кой чий гъстак е.

След като новобранците отново се облякоха, младши сержантите ги поведоха обратно към спалното помещение, този път по изключение без строева крачка. Под звуците на „Сбогом, Мария“ на Емил Димитров просто не можеше да се марширува. Плочата беше доста поизносена и прескачаше на припева „... аз ще се върна след седемстотин дни“. Когато седемстотинте дни минаха около десетина пъти през дрезгавите говорители на плаца, старият боец при радиоуредбата побутна рамото на грамофона. А когато Мария свърши, той включи микрофона и с ехидна любезност доуточни за привържениците на точните науки, че дните на срочната военна служба всъщност са седемстотин плюс един месец, ей така, да се знае.

Само седмица по-късно същите тези новобранци влизаха с подчертано удоволствие в същата тази баня. След интензивните „бегом!“, „залегни!“ и лазенето в калта те в буквалния смисъл на думата заслужаваха обръщението „кир“. Макар и за кратко, там под топлата вода можеха да се поотпуснат, забравяйки ежедневната и ежеминутна гонка. Първичното състояние на депресия и отчаяние бе поотминало, омърлушените лека-полека се ориентираха в обстановката и оглеждаха новите си другари по съдба. За тази цел

банята беше най-подходящото място, по стар хлапашки навик всеки от тях сравняваше физическите достойнства на другия със собствените. В повечето случаи разборът на резултатите ставаше наум. Единствено Черния, който освен с мургавия си тен за кратко време беше станал известен и като „Черна станция“ много преди да го произведат ефрейтор, не се стърпя да изрази гласно това, което беше очевадно за всички:

— Абе, Бате Сечи, я кажи, ти с тая голяма паламарка, като ходиш не се ли спъваш в нея, бе? — очите му святкаха лукаво.

Въпросният, комуто принадлежеше гореспоменатият орган, беше почти двуметров човек. Кракът му се побираше едва в 50-ти номер обувка и кодошите от стария набор още от първия ден решиха, че в бъдеще при всяко лъскане преди развод ще изразходва половин кутия вакса, да му мисли старшината. Но на Черния усещането за пропорции явно му се губеше, за него важеха само абсолютните стойности.

Бате Сечи престана да се сапунисва и бавно вдигна очи.

— Не му се връзвай, погледни го какъв е кльощавелник — побърза да го спре приятелят му Бате Киро.

Само това оставаше тука в банята, където минутите бяха пестеливо преброени, да се загубят в никому ненужна кавга. Ако пък, не дай си, в този момент на някой началник му скимнеше да си завре носа вътре, не им мърдаше и поредната „вечерна разходка“, която въпреки приятното си наименование не представляваше нищо друго, освен строева с песен преди отбой.

Бате Сечи хич и не бе тръгнал да се връзва. Той само погледна Черния пренебрежително, подобно на санбернар джафкащо го кутре. Откакто беше облякъл униформата отминаваше всякакви лични забележки без видима емоция. И сега погледът му беше безучастен, сякаш единствено проверяваше посоката, от която идва бързикът и дали си струва да се замисли над думите. След кратко двоумение реши, че мургавият досадник не заслужава отговор и просто не представлява предизвикателство от никъде.

Въобще по словоохотливост и бързина на реакциите Бате Сечи можеше да бъде сравняван единствено с Кубинеца, който също така обелваше не повече от две-три думи на ден. Разликата в говора им бе, че Кубинеца, преди да отвори уста се усмихваше половин час, докато

Бате Сечи обикновено започваше изречението със замислен, отправен в небитието поглед, озвучен от едно дълго „Ъ-Ъ-Ъ“.

* * *

Кой и защо беше решил да го направят радист така и остана загадка, при този ръст мястото му беше по-скоро сред гвардейците, които стояха на стража пред мавзолея в столицата. Подчертано флегматичният му темперамент се отрази и на по-късните му дежурства в радиопоста. За разлика от другите начинаещи, той не само не губеше спокойствие при прихващането на някоя важна радиograma, него изглежда не му и пукаше, ако я изпусне. Вече като стар кокал в радиопоста обичаше и да се занимава с разкриването на разни непознати мрежи от ефира. Далеч не всички бяха от военно значение. Често подслушваше една на търговските кораби, каращи селскостопански продукти. Наричаше я „Банановата мрежа“.

Една неделя след обед така се беше съсредоточил в нея, че почти бе прегърнал приемника, следейки всеки сигнал с полуотворена уста. Напук на пословичния си апетит даже беше забравил голямото парче кекс до себе си, донесено от един приятел след свиждането. Не усети и тихо намъкналия се лейтенант „дон Николо“, който този ден бе решил да покаже възискателност при проверката и така да заздравя страхопочитанието на редовия състав към своята особа. С брилянтинената си сресана назад черна коса дребничкият, стегнат лейтенант приличаше на мафиот от италианските филми, оттам и прякорът му. Беше само два пръста по-висок от Бъдъка и явно страдаше от комплекси заради ръста си.

Новобранецът, даващ 2-ри дежурен радист, моментално скочи на крака и се изпъна. Бате Сечи не помръдна, въпреки че влизаният бе в полезрението му.

Дон Николо хич и не погледна застаналия мирно новобранец:

— Боец, защо не поздравяваш като ме видиш? — рязко попита той седящия, който продължаваше да не му обръща внимание.

Бате Сечи бавно завъртя глава, махна слушалките от ушите си и го изгледа въпросително с все още полуотворена уста.

— Стани като ти говоря!

Заговореният взе да се изправя плавно като вдигащо се за сутрешен развод знаме. Когато главата му по пътя си към тавана задмина козирката на офицера, дон Николо осъзна тактическата си грешка. Окончателно разгънат, боецът се оказа почти половин метър по-висок от лейтенанта, който сега трябваше да гледа нагоре.

— Остави! Сядай, сядай! — припряно го върна в изходно положение дон Николо. — Какво е това на масата?

Бавен, учуден поглед към парчето сладкиш, после към питащия.

— Ъ-ъ... кекс.

— Какъв е този кекс, откъде е и какво търси тука?

— Еми-и... — почеса се Бате Сечи — ... от столовата.

— Не ме прави на идиот! В столовата не ви дават кекс! Откъде е!? — офицерът с нетърпение чакаше признанието, че е внесен отвън, нещо, което беше в разрез със заповедите.

Пауза.

Бате Сечи отново погледна кекса, после пак проверяващия.

— Ъ-ъ... е, тогава-а... не знам — Лицето му остана все така безучастно, без най-малкия признак на притеснение.

— Какво-о!? Не знаел, а!? — кипна лейтенантът. — Да не е паднал от небето? Веднага да го изхвърлиш навън!

Нула реакция.

— Ясно ли е!?

— Тъй вярно. — Бате Сечи понечи пак да се надигне.

— Не, остави, остави, на края на смяната, — се сети дон Николо. — Изхвърли го засега в коша и не напускай поста.

Той рязко се извърна и излезе, а Бате Сечи изпрати с поглед гърба му, след което с наслада захапа кекса...

* * *

Вечерта Черния ефрейтор отново си показа рогата, въобще той рядко изпускаше възможност да се побъзика. Минутни преди да свири тръбата за вечерна проверка почти всички се бяха събрали в спалното, така че и аудитория не липсваше.

— Абе, Бате Сечи, вярно ли, че дон Николо те бил олепил да си нюхаш Банановата мрежа?

Заговореният както обикновено не му обърна внимание. Беше си изул тежките, обковани с цинтове бойни обувки под леглото и сега полулегнал набиваше вафли. Дватама със съседа му в спалното, Бате Киро, бяха издебнали следобеда Тюфлека да се разкара от лавката и се заредили с цяла кутия, която трябваше да замести като вечерен десерт отвратителния „спермалин“.

— Ясно, не те е олепил, иначе сега щеше да си в ареста. Нямахте да ти прости, нали? Ама за какво въобще ги слухтиш тия банани като най-големия банан ти е в гащите? — продължаваше шоуто си Черния.

Наоколо утихнаха. Бате Сечи, все още без признак на раздразнение, погледна с едно око досадника. Вече беше решил да подмине и тая забележка, но този път Бате Киро тихичко го подхвана:

— Абе, Сечи, тоя май нещо те ебава, а?

Бате Сечи го изгледа въпросително и се замисли. Съседът му по легло не бе известен като фитилджия, но сега тонът му искаше да каже, че този път май се налага да реагира. С по-скоро отегчена физиономия изкодошеният бавно бръкна под леглото.

Наблюдавайки мудните му движения Черния ефрейтор реши, че има достатъчно време за още една-две лакърдии, докато оня си обуе цинтаците.

— Бате Сечи, ти с тоя чеп, като ти стане, не припадаш ли от малокръвие? — огледа се той в спалното, очаквайки аплодисментите на публиката за поредната си духовитост.

Когато отново се обърна към жертвата си, за части от секундата мерна някакъв неидентифициран летящ обект, който, профучавайки със скоростта на снаряд, го перна по ухото. Черния ефрейтор рязко завъртя глава и съгледа как огромния цинтак №50 с трясък се удари в стената, разбивайки електрическия ключ на дребни парчетии. Угасналото на мига осветление не позволи на присъстващите да видят нито все така безизразната физиономия на Бате Сечи, нито шашнатата на Черния ефрейтор. Осъзнавайки силата на удара, раздробил бакелита, любителят на шегичките внезапно схвана, че току-що се бе разминал на косъм с травматологичното отделение на военна болница. През отворената врата на спалното светлината от коридора чертаеше силуета му, който с омекнали колена се извърна.

— Абе ненормалник! — възмущението му беше повече от искрено. — На тебе май всичкия акъл ти е отишъл в патката!

Още не затворил устата си, той по-скоро инстинктивно сви глава и не видя, а само усети как нещо му помете кепето. Миг след това от коридора се чу оглушителното дрънчане на металната оръжейна пирамида с наредените в нея автомати. Високият свод върна звука от удара усилен като великденска камбана.

— Какъв е този бардак тука, бе!? — се чу добре познат гръмотевичен глас оттам. — Строй се всички пред помещението! На бегом!

Балистичната крива на втората обувка по случайност бе пощадила не само Черния ефрейтор, но и появилия се в този момент на вратата старшина, минавайки на сантиметри от фуражката му...

На тази дата „вечерната разходка“ с дяснофлангови Бате Сечи продължи до късно след полунощ, по изключение без песен на уста поради напредналия час, но кой знае защо този път не успя да развали настроението на нито един от участниците. В моментите, в които взводът марширувайки по плаца се отдалечаваше от началството, прозвучаваше сподавен хилеж:

— Бате Сечи, признай си, че си тренирал! А лимонката на колко километра я хвърляш, а...?

— Черен, аз на твое място не бих влизал повече в спалното без каска на главата...

— Обявявам всеармейско състезание по стрелба с цинтаци. За отбора на нашата дивизия на старта: Бате Сечи...

Само Черния ефрейтор, на когото иначе никой не можеше да запуши устата, мълчаливо набиваше крак и се мръщеше.

Следващия месец никой от спалното не си получи полагащата му се заплата в астрономичен размер от 1.50 до 2.50 лева. Налагаха се главозамайващи инвестиции в казармената инфраструктура под формата на нов ключ за осветление. И топлистата отново се напълни, а старшината седмици наред след случилото се разясняваше принципите на гледане на цивилизацията през крив макарон.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.